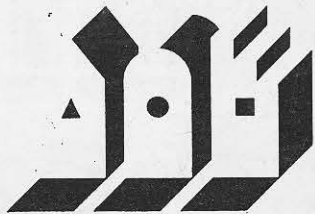

'De wet kent het begrip esthetiek niet'

Sommige betere architecten klagen dat hun bouwaanvragen door de verantwoordelijke overheidsdiensten geweigerd worden op grond van een aantal - volgens hen banale - stedenbouwkundige reglementen. Anderzijds klagen architecten en architectuurliefhebbers over de draken van woningen die wel door de stedenbouwkundige diensten toegelaten worden. Het gaat vaak om banale architectuur die toevallig wel voldoet aan de reglementering. Met konservator Geert van Doorne, hoofd van de dienst monumentenzorg en stadsarcheologie, die de goedkeuring van de bouwaanvragen voor de Gentse binnenstad regelt, gingen we praten over deze problematiek. Wat heeft stedenbouw en monumentenzorg in de pap te brokken? Kunnen ze enerzijds niet verhinderen dat er banale projecten worden goedgekeurd en remmen ze anderzijds creatieve architecten niet af?

GEERT van Doorne: "Architecten en bouwheren hebben in de naoorlogse periode veel vernield. Daarom was het positief dat de basisbeginselen van de stedenbouw in een Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) werden vastgelegd. Met dat BPA zijn we in Gent sinds '79 bezig. Daarvoor kon je eigenlijk doen wat je wilde. Vroeger was de hoogte van een gebouw afhankelijk van de breedte van de straat. Op brede lanen zoals de Coupure of een plein als de Kouter heeft men flats van 8 verdiepingen toegelaten, wat sterk in contrast staat met de rest van de bebouwing. In het nieuwe BPA wordt er rekening

gehouden met het bestaande. Als een straatsegment gemiddeld 3 bouwlagen hoog is, geven wij de aanbeveling om slechts 3 lagen te bouwen. Er kunnen uitzonderingen gemaakt worden voor 2 of 4 lagen, maar niet meer voor 5 bvb."

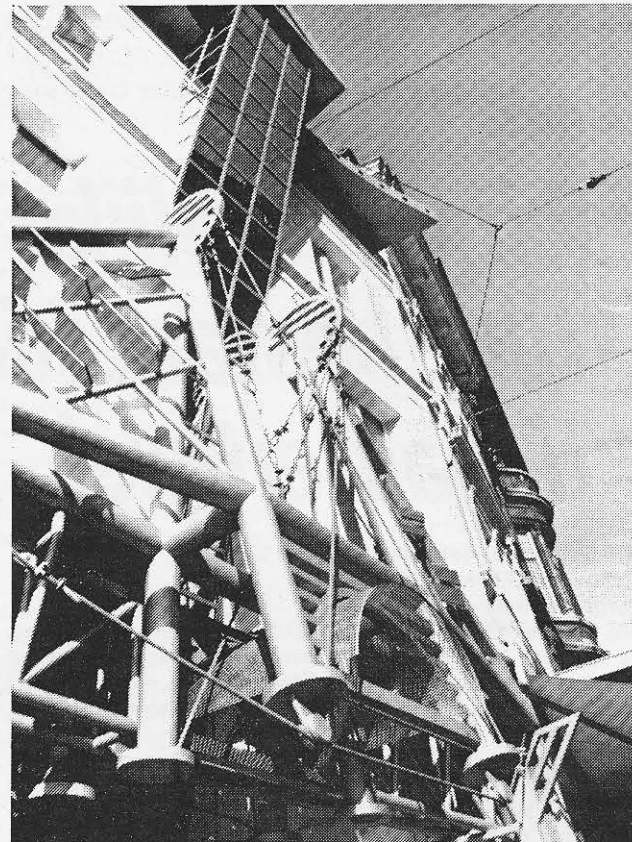
Esthetiek

"Een biezonder gevoelig punt in het BPA is de reglementering op materiaalkeuze en vormgeving van de architectuur. Daar gaat het over de esthetische aspecten van de ingediende projecten. En zoals je weet is esthetiek subjectief. Maar wij weigeren aanvragen op esthetische gronden. Ik spreek niet over een paar, maar over honderden projecten, want er wordt nogal wat rotzooi ingediend."

"We gaan uit van de idee dat het bestaande in de stad moet overwegen en dat nieuwbouw moet harmoniëren met het bestaande. Het is ongelooflijk hoeveel aanvragen wij binnenkrijgen om de bepleistering van de

voorgevel weg te halen en te vervangen door tegeltjes. De mensen willen besparen op de onderhoudskosten van de muurbepleistering. Wij weigeren dat. Gent is van oudsher een stad waar pleisterarchitectuur in het stadsbeeld een belangrijke rol heeft gespeeld. Dat willen we zo houden. Maar we interpreteren het begrip harmonie zeer breed. Wij willen niet dat er retro gebouwd wordt. Gent is niet een stad als Brugge waar ze in de middeleeuwen blijven steken."

Geert van Doorne haalt het voorbeeld aan van de fotozaak 'Minute One' op de Vogelmarkt, een op z'n zachts uitgedrukt twijfelachtige hedendaagse creatie van architect Dirk Coopman. Van Doorne: "Kijk wij hebben dat wel toegestaan. De winkelpui heeft zeer weinig stedenbouwkundige impact. Ze stoort het bestaande straatbeeld niet. Het is inderdaad niet voor de hand liggend, het is geen brave architectuur. De dienst stedenbouw had het daar wel lastig

Dienst Monumentenzorg: "Het gevelontwerp voor de fotozaak Minute One op de Vogelmarkt van Dirk Coopman kon voor ons wel omdat de stedenbouwkundige impact beperkt was." (Foto: Linda SCHACHT)

mee. Zij interpreteren het begrip harmonie anders. Kontrasteren de gebouwen kunnen ook harmonisch samengaan met het bestaande op voorwaarde dat het kontrasterende voldoende waarde heeft om het interessant te maken ten opzichte van de andere architectuur. Een goed

ze strenge regels toch niet remmend op de creatieve inspiratie, op voorwaarde dat de stedenbouwkundige samenhang niet geschaad wordt. Nochtans staan we wettelijk zeer zwak als we aanvragen weigeren op esthetische gronden. De wet kent het begrip esthetiek niet. Als een architect op esthetische gronden afgewezen wordt, kan hij in beroep gaan. En de meesten zouden winnen. Gelukkig zijn er weinig architecten die de wet kennen, anders zou er nogal wat rommel gebouwd worden."

Promotie

"Maar het feit blijft dat een BPA passief is. Het is geen aktiemiddel ter promotie van betere architectuur. Een project als Architectuur als Buur is dat wel. De Belgen zijn op technisch gebied zeer goeie bouwers, maar op creatief vlak staan ze zwak. Daarom is het belangrijk dat de overheid architectuur promoot. Ze doen het wel voor plastische kunsten, teater, muziek... Maar je merkt dat de overheid niet goed geplaatst is om aan architectuurpromotie te doen. Als de overheid bouwt, worden opdrachten aan partij-gangers gegeven. Omdat een opdracht vergoed wordt met een ereloon, hebben de politici liefst dat dit loon naar een architect gaat die hun politieke voorkeur wegdraagt. Ik hoop dat dit verandert. In 1992 gaan de landsgrenzen open. Dan zullen buitenlandse bureau's kunnen concurreren met onze architecten. Ik denk dat dat de situatie ten goede zal veranderen." (JDZ)